

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

ПРОЄКТ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА
«ЕКОНОМІКА»

третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти
за спеціальністю 051 «Економіка»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
кваліфікація: доктор філософії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ /Дубовий О.М./

(протокол № _ від "___" __. 2023 р.)

Освітня програма вводиться в дію з __.__.2024 р.

Ректор _____ /Трушляков Є.І./

(наказ № __ від "___" ____ 2024 р.)

Миколаїв 2023 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-наукової програми

Освітньо-наукова програма «Економіка» розглянута на засіданні кафедри економічної політики та безпеки

Протокол № ____ від «____» _____ 2023 р.

Завідувач кафедри

Г.В. Єфімова

Освітньо-наукова програма «Економіка» розглянуто Методичною комісією Факультету економіки моря

Протокол № ____ від «____» _____ 2023 р.

Голова

В.В. Івата

Освітньо-наукова програма «Економіка» погоджено з навчальним відділом

Начальник відділу

А.В. Лабарткава

Освітньо-наукова програма «Економіка» розглянуто Навчально-методичною радою НУК

Протокол № ____ від «____» ____ 20__ р.

Голова НМР НУК

С.О. Слободян

Освітньо-наукова програма «Економіка» зареєстрована в Єдиній державній базі з питань освіти. ID програми – 37361

Начальник відділу ЕР

В.І. Комишник

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-наукова програма (ОНП) визначає передумови доступу здобувачів освітньо-наукового ступеня доктор філософії з економіки до набуття відповідних фахових компетентностей, визначає фокус ОНП, обсяг кредитів ЄКТС, необхідний для здобуття освітньо-наукового ступеня доктор філософії, перелік загальних та спеціальних (фахових) компетентностей, нормативний і варіативний зміст підготовки здобувачів, сформульований у термінах результатів навчання та вимог щодо якості вищої освіти.

Освітньо-наукову програму розроблено робочою групою у складі:

1. **Єфімова Ганна Вікторівна**, доктор економічних наук, професор, завідувачка кафедри економічної політики та безпеки НУК - гарант ОНП.
2. **Івата Вячеслав Вікторович**, кандидат економічних наук, доцент, декан факультету економіки моря.
3. **Рогов Георгій Костянтинович**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів НУК.

Розробниками ОНП враховано висновки та рекомендації стейкхолдерів:

- 1) **Павлова Марія Дмитрівна**, здобувач ступеня доктора філософії;
- 2) **Канаш Олеся Єгорівна**, доктор філософії з економіки, випускниця НУК;
- 2) **Жукова Олена Юріївна**, виконавчий директор ТОВ «Марин дизайн інжиніринг»;
- 3) **Жихарєва Влада Вікторівна**, доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри економіки і фінансів Одеського Національного Морського Університету.

Вводиться в дію з 1.09.2024 року

ЗМІСТ

	Стор
1. Профіль освітньої програми.....	5
2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність.....	13
3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми.....	15
4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньо-наукової програми.....	16

1. Профіль освітньо-наукової програми зі спеціальності 051 «Економіка»

1 – Загальна інформація	
Повна назва закладу вищої освіти та структурного підрозділу	Національний університет кораблебудування імені адмірала Макарова. Факультет економіки моря. Кафедра економічної політики та безпеки. м. Миколаїв, проспект Героїв України, 9, 54007
Рівень вищої освіти	Третій (освітньо-науковий) рівень
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії
Галузь знань	05 Соціальні та поведінкові науки
Спеціальність	051 Економіка
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-наукова програма «Економіка» Educational and scientific program «Economics»
Форми навчання	Очна (денна) та заочна
Освітня кваліфікація	Доктор філософії з економіки
Кваліфікація в дипломі	Ступінь вищої освіти – доктор філософії Галузь знань – 05 соціальні та поведінкові науки Спеціальність – 051 Економіка
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом доктора філософії, одиничний, 60 кредитів ЄКТС, термін навчання – чотири роки
Наявність акредитації	Освітньо-наукова програма не акредитована
Цикл/рівень	НРК України – восьмий рівень, FQ-EHEA – третій цикл, EQF-LLL – восьмий рівень
Передумови	Наявність рівня вищої освіти не нижче другого (магістерського)
Мова(и) викладання	Українська, англійська
Термін дії освітньої програми	Чотири роки
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nuos.edu.ua/studentu/polozhennya-nuk/opis-opp/ https://nuos.edu.ua/pro-universitet/struktura/fakultet-ekonomiki-morya/kafedra-ekonomichnoi-politiki-ta-bezpeki/osvitno-profesijni-programi/ekonomika/
2 – Мета освітньої програми	
Формування фахових компетентностей в особистостях, спроможних реалізувати свій потенціал в академічній та науковій сферах, обіймати керівні посади в органах державного управління та місцевого самоврядування, на підприємствах обраного виду економічної	

діяльності завдяки аналітичному мисленню, здатності приймати та реалізовувати обґрунтовані рішення, генерувати нові знання, що сприяють інтелектуалізації та інновативності бізнесу

3 - Характеристика освітньої програми

Предметна область	<i>Об'єкт діяльності (дослідження):</i> теорія, методологія наукових досліджень, феномени, явища і проблеми сучасних економічних процесів та систем. <i>Цілі навчання:</i> набуття здатності продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики <i>Теоретичний зміст предметної області:</i> загальні закони, закономірності та тенденції соціально-економічного розвитку, мотивація та поведінка суб'єктів ринку; теорії мікро-, макро- і міжнародної економіки; кількісні методи в економічних дослідженнях; інституціональний, міждисциплінарний та історичний аналіз соціально-економічних явищ та процесів; розробка та обґрунтування економічних рішень; регулювання та управління багаторівневими господарськими системами. <i>Методи, методики та технології:</i> методи мікро- та макроекономічних досліджень, комп'ютерного моделювання економічних систем, статистичного аналізу, прогнозування, управління проектами, цифрові технології, методи й технології науково-педагогічної діяльності. <i>Інструментарій та обладнання:</i> інформаційно-комунікаційні системи, спеціалізоване програмне забезпечення, прилади та обладнання, необхідні для виконання наукових досліджень у сфері економіки.
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-наукова (доктора філософії). Наукові та професійні досягнення в економічній теорії та практиці, особливості роботи підприємств різних форм власності, актуальна спеціалізація для визначення індивідуальної траєкторії кар'єрного зростання особистості.
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта та професійна підготовка за спеціальністю «Економіка» Ключові слова: економіка, інтелектуальна економіка, цифрова економіка, сталий економічний розвиток, наукові дослідження
Особливості програми	Спрямованість на забезпечення потреб економічної науки та господарської практики в фахівцях з оригінальним способом мислення, спроможних самостійно та критично осягати актуальні процеси та явища, організовувати трансфер знань, які забезпечують сталість економічного розвитку

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання

Придатність до працевлаштування	Посади та робочі місця в науково-дослідних інститутах, закладах вищої освіти, на підприємствах реального сектору економіки, у відповідних департаментах і відділах органів
--	---

	державного управління та місцевого самоврядування. Зокрема (згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010): Наукова та академічна діяльність. Керівники науково-дослідних підрозділів (1237), керівники проєктів та програм (1238), керівники науково-дослідних підрозділів (1237), головний учений секретар (1237.1), учений секретар (без вимог до стажу роботи) (1237.2), професори та доценти (2310), молодший науковий співробітник, науковий співробітник (праця та зайнятість) (2412.1), молодший науковий співробітник, науковий співробітник (фінансово-економічна безпека підприємств, установ та організацій) (2414.1), молодший науковий співробітник, науковий співробітник (інтелектуальна власність, маркетинг, ефективність господарської діяльності, раціоналізація виробництва) (2419.1), науковий співробітник (економіка) (2441.1), молодший науковий співробітник, науковий співробітник (соціальний захист населення) (2446.1), молодший науковий співробітник, наукові співробітники (проєкти та програми у сфері матеріального та нематеріального виробництва) (2447.1). Адміністративна діяльність у державних закладах та закладах освіти. Вищі посадові особи державних органів влади (1120);керівні працівники апарату центральних органів державної влади (1229.1), керівні працівники апарату місцевих органів державної влади та місцевого самоврядування (1229.3). Управлінська діяльність у бізнес-секторі. Керівники підприємств, установ та організацій (1210), керівники виробничих підрозділів у промисловості (1222), професіонали в галузі економіки (2441)
Подальше навчання	Доктор філософії (PhD) має можливість навчатися за науковою програмою на дев'ятому кваліфікаційному рівні згідно з Національною рамкою кваліфікацій галузі знань «Соціальні та поведінкові науки» або суміжних галузей знань
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Проблемно-орієнтоване навчання з набуттям загальних та професійних компетентностей, потрібних для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у професійній галузі. Форми викладання та навчання: лекційні, практичні, семінарські заняття; самостійна робота з використанням усіх доступних джерел інформації (підручників, навчальних посібників, опорних конспектів лекцій); написання доповідей, рефератів, есе; реалізація інтерактивного навчання у формі кейсів та дискусій на задану тематику; участь у наукових семінарах, конференціях, симпозіумах;

	публікація статей та інших наукових матеріалів за результатами розвідок, передбачених індивідуальним планом аспіранта та планом наукових досліджень, погоджених з науковим керівником.
Оцінювання	За рейтинговою шкалою. Поточне оцінювання результатів навчання (знань, умінь, комунікативності, автономності та відповідальності) на аудиторних заняттях, виступів на наукових конференціях, підготовлених наукових публікацій. Підсумковий контроль за результатами поточного контролю та відповідей на кваліфікаційному екзамені з професійної підготовки. Випускна атестація – прилюдний захист дисертації на здобуття наукового ступеня «Доктор філософії». Рукопис оцінюють на оригінальність згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення якості освітніх послуг.
Форма контролю успішності навчання	Аспіранти щосеместру звітують про хід виконання ОНП та індивідуального плану на засіданнях кафедри, науково-методичної та вченої ради ФЕМ. Остаточним результатом навчання є повне виконання ОНП, опублікування результатів дослідження у вітчизняних та закордонних виданнях (зокрема тих, що індексуються у наукометричних базах), апробація результатів на наукових конференціях, належним чином оформлений рукопис дисертації та представлення до розгляду в спеціалізовану вчену раду для прилюдного захисту.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми у сфері економіки, а також проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК01. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. ЗК02. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. ЗК03. Здатність працювати в міжнародному контексті. ЗК04. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). ЗК05. Здатність розв'язувати комплексні проблеми економіки на основі системного наукового світогляду та загального культурного кругозору із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.
Спеціальні (фахові) компетентності (СК)	СК01. Здатність виконувати оригінальні дослідження, досягати наукових результатів, які створюють нові знання в економіці та дотичних до неї міждисциплінарних напрямках і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях з економіки та суміжних галузей.

	СК02. Здатність усно і письмово презентувати та обговорювати результати наукових досліджень та/або інноваційних розробок українською та англійською мовами. СК03. Здатність використовувати сучасні методології, методи та інструменти емпіричних і теоретичних досліджень у сфері економіки, методи комп'ютерного моделювання, сучасні цифрові технології, бази даних та інші електронні ресурси, спеціалізоване програмне забезпечення у науковій та науково-педагогічній діяльності. СК04. Здатність здійснювати науково-педагогічну діяльність у закладах вищої освіти. СК05. Здатність виявляти, поглиблено аналізувати та вирішувати проблеми дослідницького характеру у сфері економіки з врахуванням економічних ризиків та можливих соціально-економічних наслідків, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень, у тому числі з питань європейської та євроатлантичної інтеграції. СК06. Здатність обґрунтовувати та готувати економічні рішення на основі розуміння закономірностей розвитку соціально-економічних систем і процесів із застосуванням математичних методів та моделей СК07. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні наукові проекти в економіці та дотичні до неї міждисциплінарні підходи, проявляти лідерство та відповідальність при їх реалізації; комерціалізувати результати наукових досліджень та забезпечувати дотримання прав інтелектуальної власності.
7 – Програмні результати навчання	
Результати навчання (РН)	РН01. Мати передові концептуальні та методологічні знання з економіки, управління соціально-економічними системами і на межі предметних галузей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення фундаментальних і прикладних досліджень на рівні світових досягнень з відповідного напрямку. РН02. Глибоко розуміти базові (фундаментальні) принципи та методи економічних наук, а також методологію наукових досліджень, створювати нові знання у сфері економіки з метою досягнення економічного та соціального розвитку в умовах глобалізації. РН03. Розробляти та досліджувати фундаментальні та прикладні моделі соціально-економічних процесів і систем, ефективно використовувати їх для отримання нових знань та/або створення інноваційних продуктів у економіці та дотичних міждисциплінарних напрямах. РН04. Застосовувати сучасні інструменти і технології пошуку, оброблення та аналізу інформації, зокрема, статистичні методи аналізу великих масивів даних та/або складної структури, спеціалізоване програмне забезпечення та інформаційні системи. РН05. Пропонувати нові рішення, розробляти та наукові проекти, які дають можливість переосмислити наявне та

	створити нове цілісне знання та/або професійну практику і розв'язувати значущі і фундаментальні та прикладні проблеми економічної науки з врахуванням соціальних, економічних, екологічних та правових аспектів; забезпечувати комерціалізацію результатів наукових досліджень та дотримання прав інтелектуальної власності. RH06. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями і нефахівцями результати досліджень, теоретичні та практичні проблеми економіки державною та іноземною мовами, кваліфіковано відображати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних наукових виданнях. RH07. Застосовувати інноваційні науково-педагогічні технології, формулювати зміст, цілі навчання, способи їх досягнення, форми контролю, нести відповідальність за ефективність освітнього процесу з дотриманням норм академічної етики та доброчесності. RH08. Планувати і виконувати емпіричні та/або теоретичні дослідження у сфері економіки та з дотичних міждисциплінарних напрямів, критично аналізувати результати власних досліджень і результати інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми RH09. Формулювати і перевіряти гіпотези; використовувати для обґрунтування висновків належні докази, зокрема, результати теоретичного аналізу, емпіричних досліджень і математичного та/або комп'ютерного моделювання, наявні літературні дані.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Науково-педагогічні працівники кафедр Факультету економіки моря та Навчально-наукового гуманітарного інституту, відповідно до їх компетенції. Практико-орієнтовний характер освітньої програми передбачає участь фахівців-практиків за відповідними напрямками програми, що підсилює синергетичний ефект, притаманний дуальній освіті. Гарант освітньої програми, учасники проєктної групи та групи забезпечення, викладацький склад, залучений до реалізації ОНП, відповідають Ліцензійними вимогами провадження освітньої діяльності ЗВО.
Матеріально-технічне забезпечення	Відповідає ліцензійним умовам, що дозволяє забезпечити проведення всіх видів навчальної, практичної й науково-дослідної роботи аспірантів. Лекційні аудиторії та приміщення для практичних занять оснащені відповідним мультимедійним обладнанням для презентацій та виходу в Інтернет, приміщення для проведення круглих столів і наукових семінарів – технічними засобами для демонстрації відеоматеріалів. Університет надає безплатний доступ до наукометричних баз «Scopus» та «Web of Science».

Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Освітньо-професійна програма за всіма її компонентами: навчальні дисципліни, практична підготовка, курсові та кваліфікаційні роботи, забезпечується відповідною навчально-методичною документацією і матеріалами. Освітню програму забезпечує наявність потужного фонду Наукової бібліотеки НУК, що містить навчально-методичну та наукову літературу, а також вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання відповідного та спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді. Аспіранти мають можливість працювати як з друкованими, так і з електронними інформаційними ресурсами (книгами, повнотекстовими, реферативними й наукометричними базами даних, сховищами аудіо- і відео контенту. Навчально-методичним забезпеченням є державні стандарти вищої освіти, навчальні комплекси дисциплін навчального плану, підручники, навчальні посібники та методичні рекомендації.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Національна кредитна мобільність відбувається в рамках Навчально-наукового комплексу «Перспективні технології та інструменти економічної науки і освіти» (започаткований спільно з Інститутом проблем ринку та економіко-екологічних досліджень НАН України), договорів про встановлення науково-освітніх відносин для задоволення потреб розвитку освіти та науки з Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку України, Державною науково-дослідною установою «Центр продуктивності» Міністерства соціальної політики України, Публічним акціонерним товариством «Українська біржа», Хмельницьким національним університетом, державною установою «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України».
Міжнародна кредитна мобільність	Міжнародна наукова мобільність забезпечена договорами про наукову та академічну співпрацю з Auburn University (USA), Stord/Haugesund University college (Norway), Хайкоуським економічним інститутом (Китай). Фахівців, залучені допрофесійної і наукової підготовки, пройшли стажування у провідних європейських університетах.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Навчання іноземних аспірантів проводиться на загальних умовах або за індивідуальним графіком.
10 – Форми атестації здобувачів вищої освіти	
Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація здобувачів освітнього рівня доктора філософії здійснюється у формі публічного захисту дисертації
Вимоги до дисертації на здобуття ступеня доктора філософії	Дисертація на здобуття ступеня доктора філософії є самостійним розгорнутим дослідженням, яке пропонує розв'язання комплексної проблеми в сфері економіки або на її

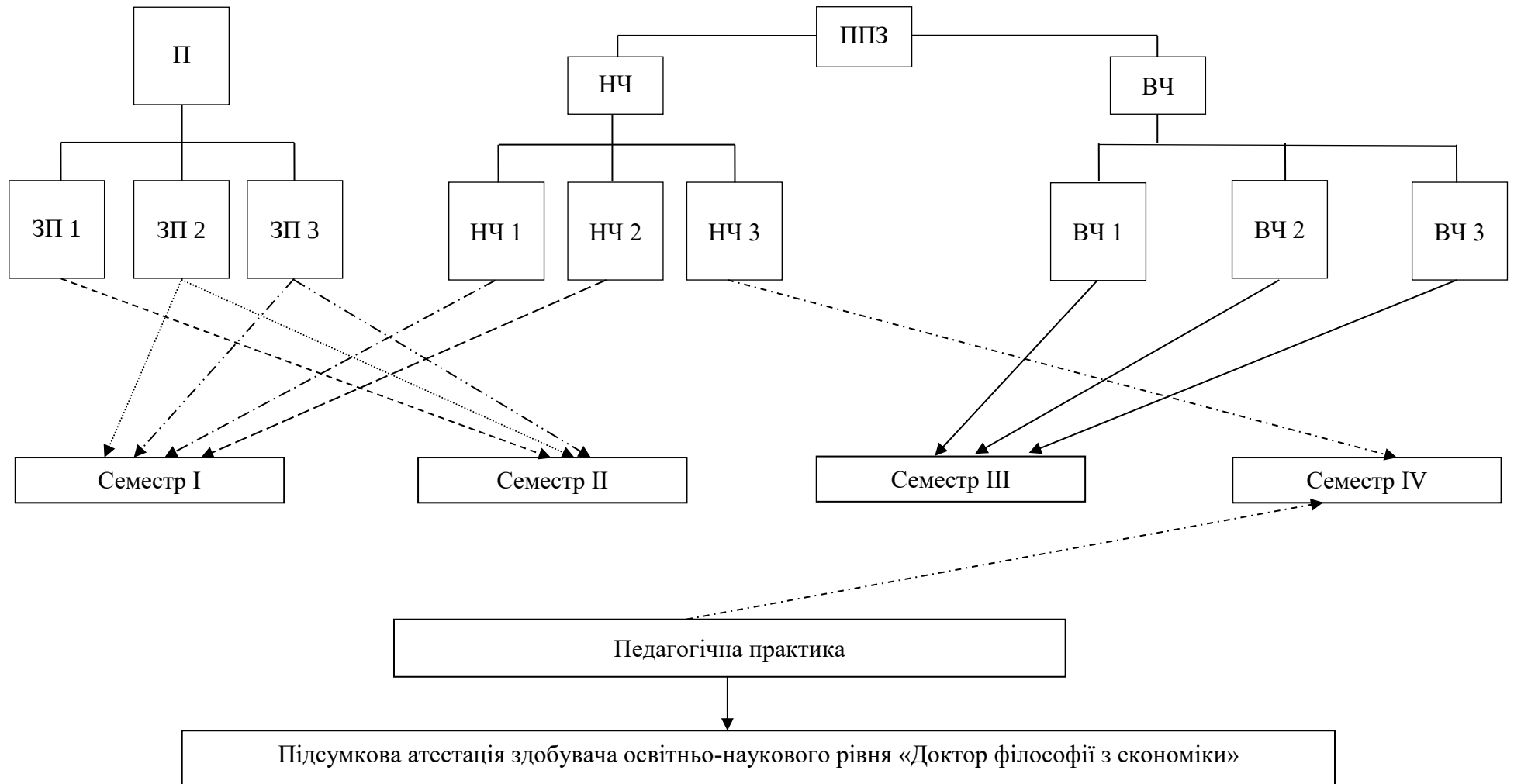
	межі з іншими спеціальностями, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та/або професійної практики. Дисертація не повинна містити академічного плагіату, фальсифікації, фабрикації. Дисертація має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти (наукової установи).
11 – Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	
Наявність системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти	Якість вищої освіти за освітньо-професійною програмою «Економіка» забезпечена розробленими, впровадженими та підготовленими до сертифікації системами управління якістю освітніх послуг: НУК імені адмірала Макарова – на відповідність вимогам міжнародного стандарту серії ISO 9001:2015 та Національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015. Сертифікаційна установа компанія «Бюро Верітас Сертифікейшн Україна»; Факультету економіки моря НУК. Відповідність вимогам міжнародного стандарту серії ISO 9001:2015 та Національного стандарту ДСТУ ISO 9001:2015 підтверджена сертифікатом Державного підприємства «Миколаївстандартметрологія» від 18.11.2013 р. Сферою сертифікації внутрішньої системи забезпечення якості є: надання вищої освіти на рівні кваліфікаційних вимог до підготовки молодших спеціалістів, молодших бакалаврів, магістрів, докторів філософії, підготовка науково-педагогічного персоналу; проведення наукових досліджень та здійснення науково-технічних розробок, готових до подальшого впровадження та виробництва. Система забезпечення якості освітньої діяльності передбачає здійснення таких процедур і заходів: 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти; 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм; 3) забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників; 4) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою; 5) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом; 6) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації; 7) забезпечення дотримання академічної доброчесності працівниками ЗВО та аспірантами, у тому числі створення й забезпечення функціонування ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату.

2. Перелік компонент освітньо-наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код за ОПП	Компоненти освітньої програми	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1	3	4	5
Обов'язкові компоненти ОНП			
Цикл загальної підготовки (ЗП)			
ЗП 1	Філософія науки	4	Екзамен 2 сем.
ЗП 2	Фахова іноземна мова	8	Екзамен 4 сем.
ЗП 3	Методологія наукових досліджень	6	Залік 2 сем
Обсяг загальної підготовки		18	
Цикл професійної підготовки (ПП)			
Нормативна частина (НЧ)			
НЧ 1	Державна регуляторна політика	6	Залік 1 сем
НЧ 2	Економічне прогнозування	6	Залік 1 сем
НЧ 3	Комплексне забезпечення фінансово-економічної безпеки	9	Екзамен 4 сем
Обсяг нормативної частини		21	
Варіативна частина (ВЧ)			
ВЧ 1	Вибіркова дисципліна 1	5	Залік 3 сем
ВЧ 2	Вибіркова дисципліна 2	5	Залік 3 сем
ВЧ 3	Вибіркова дисципліна 3	5	Залік 3 сем
Обсяг варіативної частини		15	
Практична частина			
Педагогічна практика		6	Залік 4 сем.
Загальний обсяг освітньої програми		60	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньо-наукової програми .

ПК \ ОК	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	НЧ 1	НЧ 2	НЧ 3
Загальні компетентності						
ЗК 01	*					
ЗК 02			*			
ЗК 03		*				
ЗК 04			*			
ЗК 05	*					
Спеціальні (фахові) компетентності						
СК 1		*			*	
СК 2		*				*
СК 3			*	*		
СК 4			*			
СК 5					*	*
СК 6				*		*
СК 7				*	*	*

**4. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-наукової програми**

OK ПРН	ЗП 1	ЗП 2	ЗП 3	НЧ 1	НЧ 2	НЧ 3
ПРН 01			*	*		
ПРН 02	*	*	*			
ПРН 03					*	*
ПРН 04					*	*
ПРН 05				*	*	*
ПРН 06		*	*			
ПРН 07			*	*	*	*
ПРН 08					*	*
ПРН 09	*	*				*